

**College van Gedeputeerde Staten
statenbrief**

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Ruimte, Groen en Water/Wonen

DATUM	14-12-2021	NUMMER PS	2022RGW24
DOMEIN	LLO	COMMISSIE	RGW
STELLER	Frank Bos	TELEFOONNUMMER	06-52769769
DOCUMENTUM NUMMER	UTSP-33158579-57533	PORTEFEUILLEHOUDER	Bruins Slot

Onderwerp Statenbrief:
Ecologische Rapportages 2021

Voorgestelde behandeling:
Ter informatie

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting

Jaarlijks informeren we u over diverse ecologische onderwerpen/onderzoeken. We trachten deze rapportages zoveel mogelijk in één brief gelijktijdig aan te bieden. Het betreffen dit jaar de gegevens van de (landelijke) zevende Voortgangsrapportage Natuur, de resultaten van de zomerganzentelling 2021 en de resultaten van de weidevogeltelling 2021.

Inleiding

Jaarlijks informeren wij u over de gegevens die we hebben aangeleverd aan de (landelijke) Voortgangsrapportage Natuur (VRN). Ook maken we met deze brief gebruik van de mogelijkheid om u te informeren over een aantal andere ecologische onderzoeken, zoals de resultaten van de zomerganzentelling 2021 en de weidevogeltelling 2021. De resultaten van het veldwerk 2020 zijn al in mei 2021 met u gedeeld, tegelijkertijd met de Rapportage Natuur.

Voortgangsrapportage Natuur

In het Bestuursakkoord Natuur en het Natuurpact is afgesproken dat de provincies het Rijk informeren over de voortgang van het natuurbeleid. Dit gebeurt door middel van de Voortgangsrapportage Natuur (VRN) en is gezamenlijk door de provincies (IPO) en het Rijk (LNV) gemaakt. Dit is de zevende keer dat deze wordt opgesteld. Het heeft tot doel om de Minister jaarlijks te informeren over de voortgang van de afspraken in het Bestuursakkoord Natuur en het Natuurpact. Op basis van de VRN voeren de provincies met de Minister een gesprek. De Minister gebruikt deze informatie om het parlement te informeren en inmiddels is de 7^e VRN naar de Kamer verzonden.

Aan u is toegezegd dat de door Utrecht aangeleverde gegevens ook naar PS gaan. De Utrechtse gegevens betreffen voor verwerving (en functieverandering) in de periode 2011-2019 940 ha en voor 2020 62 ha. Onze doelstelling is om in 2027 1570 ha te verwerven. In de periode 2011-2019 is er 1.858 ha ingericht, in 2020 betrof dit 94 ha. Onze doelstelling is om in 2027 4200 ha ingerichte natuur te realiseren. Om de doelstellingen te halen, hebben we een aantal aanvullende maatregelen genomen om de realisatie te bespoedigen. Dit betreft: een systematische benadering van de betreffende grondeigenaren, eventueel aanpassen/optimaliseren van de NNN-begrenzing en het stimuleren en faciliteren van derde partijen voor de realisatie. Zie ook de Statenbrief 'Nota van aanbevelingen n.a.v. Rapportage Natuur 2017-2020' d.d. 9 november 2021. De vertraging in de realisatie speelt overigens in veel provincies. Daarom is er landelijk de Taskforce 'Versnelling inrichting restopgave 80.000 ha extra natuur' ingesteld. Deze Taskforce brengt belemmeringen en mogelijke versnellingsacties in beeld en adviseert wat er de komende jaren nodig en mogelijk is om het afgesproken (landelijke) einddoel voor 2027 wel te realiseren. De Voortgangsrapportage Natuur is bij deze Statenbrief bijgevoegd.

Oppervlakte (Ha)		VRN2021		Totaal
		2011-2019	2020	
Utrecht	Verwerving	940	62	1001
	Inrichting	1858	94	1951
	Natuur in het NNN - met subsidie		21686	21686
	Natuur in het NNN - zonder subsidie		9553	9553
	Resterende Inrichting		2319	2319
	NNN		37495	37495

Tabel 1. Gegevens van Utrecht voor de Voortgangsrapportage Natuur 2021

Zomerganzen telling 2021

Jaarlijks wordt op initiatief van de provincie Utrecht en de Faunabeheereenheid het aantal overzomerende ganzen in Utrecht geteld. Toegezegd is deze informatie aan de ecologische rapportages toe te voegen. Deze telling vindt plaats als onderdeel van de Utrechtse ganzenafspraken zoals die in het Beleidskader wet natuurbescherming (PS 16-12-2016) zijn opgenomen. De doelstelling is de schadeomvang van de grauwe gans terug te brengen tot het niveau van 2005 en van de brandgans tot 2011. Hiertoe dient de populatie grauwe ganzen gereduceerd te worden tot een voorjaarsstand van 4.000 dieren; de daarbij berekende zomerstand is 7.000 grauwe ganzen. De populatie brandgans zou een voorjaarsstand van 3.000 vogels moeten zijn; de daarbij berekende zomerstand is 5.000 brandgans.

Totaal aantal ganzen in Utrecht

Jaartal	Aantal overzomerende ganzen
2015	40.594
2016	37.744
2017	38.729
2018	39.328
2019*	35.052
2020	Geen telling ivm Covid
2021	52.420

* Vanaf 2019 is dit inclusief het aantal ganzen dat is waargenomen in de per 1 januari 2019 toegevoegde delen van de Vijfheerenlanden. In 2019 waren dit 4.956 en in 2021 6.139 ganzen.

Het getelde aantal ganzen betreft een aanzienlijke toename van meer dan 15.000 ganzen over de afgelopen twee jaar. Het aantal getelde grauwe ganzen betrof 39.132, een toename ten opzichte van 2019 van 14.244 individuen. Het aantal brandgans betreft 4.636, een toename van 1.361 individuen. De toename is niet te verklaren door (tijdelijk) aanwezige ganzen die doorgaans in andere provincies verblijven. Ook in onze buurprovincies wordt namelijk een toename van het aantal ganzen waargenomen. Deze telgegevens laten zien dat na jaren van een lichte afname van de populatie overzomerende ganzen door het ingezette beheer, er nu weer een stijgende lijn valt waar te nemen.

Weidevogeltelling 2021

Net als in 2019 hebben we wederom de weidevogels laten tellen in de weidevogelrandzone en het -kerngebied. De reden dat we dit vervroegd hebben uitgevoerd is dat het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid op 1 januari 2023 ingaat. Omdat dan ook nieuwe contracten met de collectieven worden afgesloten, willen we beschikken over actuele gegevens over de aanwezigheid en de dichtheden van de weidevogels. In onze weidevogelvisie hebben we namelijk gesteld dat het geld voor weidevogels naar de beste gebieden zou moeten gaan.

In totaal zijn er meer dan 11.000 territoria gevonden van 17 soorten weidevogels. Vrijwel alle soorten lieten een toename zien. De talrijkste soorten waren Kievit (3.403 territoria), grutto (2.017), kraakeend (1.306), tureluur (1.175) en scholekster (1.113). De hoogste dichtheden werden waargenomen in Eemland en delen van de Venen. Dit is een positief resultaat voor ons weidevogelbeleid, maar helaas was niet in alle gebieden sprake van een toename. Bovendien was 2021 een vrij "goed" jaar voor weidevogels want door het koude voorjaar werd er laat gemaaid. Kortom: het behoud van onze weidevogels blijft fragiel en investeringen noodzakelijk. Het rapport van de weidevogeltelling 2021 is bijgevoegd.

Vervolprocedure / voortgang

Nvt

Bijlagen

Zevende Voortgangsrapportage Natuur
Weidevogeltelling Utrecht 2021

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen